

Pan
Marcin Wiącek
Rzecznik Praw Obywatelskich

Szanowny Panie Rzeczniku,

w odpowiedzi na wystąpienie Pana Rzecznika z 7 marca 2022 r. (znak: V.534.11.2022.DZ) dotyczące *utrudnionego dostępu do procedury wydawania paszportu w urzędach wojewódzkich* uprzejmie przedstawiam następujące informacje.

W ostatnim czasie jest odczuwalne wzmożone zainteresowanie obywateli możliwością uzyskania dokumentów paszportowych, co przekłada się na występowanie utrudnień w dostępie do niektórych jednostek paszportowych w całym kraju. W tym miejscu należy zauważyć, że w ciągu dwóch ostatnich lat, w związku z trwającą epidemią koronawirusa, organy paszportowe odnotowały istotne zmniejszenie liczby osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego. Tylko w kwietniu 2019 r., a więc przed pandemią, spersonalizowano prawie 195 tys. paszportów. W kwietniu 2020 r. – w trakcie pandemii – przygotowano ich już tylko ponad 5 tys., a w kwietniu 2021 r. – około 76 tys. W 2019 r. spersonalizowano ponad 1,9 mln paszportów. Natomiast w 2020 r., kiedy pandemia już trwała, przygotowano ich około 852 tys., a w 2021 r. – około 1,3 mln.

Aktualny spadek liczby zakażeń wirusem SARS-CoV-2, znoszenie nałożonych obostrzeń sanitarnych ograniczających m.in. możliwość odbywania podróży zagranicznych oraz zbliżający się sezon wakacyjny spowodowały znaczny wzrost liczby osób ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego.

W ramach nadzoru nad prowadzeniem spraw dotyczących paszportów i paszportów tymczasowych Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji nie określa bezpośrednio trybu i organizacji pracy poszczególnych organów realizujących te zadania. Niemniej Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji (MSWiA) przykłada dużą wagę do sygnałów zgłaszanych przez obywateli i podejmuje działania mające zapewnić pomoc obywatelom w realizacji ich spraw.

W dniu 28 lutego 2022 r. MSWiA zwróciło się do dyrektorów wydziałów spraw obywatelskich i równorzędnych w urzędach wojewódzkich o rozważenie możliwości podjęcia takich działań organizacyjnych dotyczących pracy urzędu, aby umożliwić wszystkim potrzebującym załatwienie sprawy paszportowej. Z udzielonych odpowiedzi wynikało, że w różnych częściach kraju wprowadzono szereg usprawniających inicjatyw, np.:

- wydłużono godziny obsługi obywateli ubiegających się o wydanie dokumentu paszportowego;
- w miarę możliwości delegowano pracowników z innych komórek organizacyjnych do realizacji zadań paszportowych;
- uruchomiono tzw. „soboty paszportowe” pozwalające na złożenie wniosku o wydanie paszportu w dzień wolny od pracy.

Występujące czasowe trudności w kontakcie telefonicznym z pracownikami punktów paszportowych wynikają – w głównej mierze – ze zintensyfikowanego korzystania z tej formy wymiany informacji oraz oddelegowania pracowników obsługujących na co dzień informację telefoniczną do bezpośredniej obsługi spraw paszportowych (przyjmowanie wniosków, wydawanie dokumentów). Z jednej strony powoduje to trudności w nawiązaniu kontaktu telefonicznego, z drugiej jednak przyczynia się do zwiększenia liczby obsługiwanych osób zainteresowanych otrzymaniem dokumentu paszportowego.

Odnosząc się do podniesionej przez Pana Rzecznika kwestii wejścia w życie przepisów ustawy z dnia 27 stycznia 2022 r. *o dokumentach paszportowych*¹ i uruchomienia Rejestru Dokumentów Paszportowych pragnę wyjaśnić, że zgodnie z art. 95 ustawy z dnia 12 marca 2022 r. *o pomocy obywatelom Ukrainy w związku z konfliktem zbrojnym na terytorium tego państwa dokumentach paszportowych*² ustawa wejdzie w życie z dniem określonym w komunikacie ministra właściwego do spraw informatyzacji wydanym w porozumieniu z ministrem właściwym do spraw wewnętrznych. Komunikat ogłasza się w Dzienniku Ustaw RP co najmniej 14 dni przed dniem wdrożenia rozwiązań technicznych określonych w tym komunikacie. Zatem po 27 marca 2022 r. wykonywanie spraw paszportowych będzie odbywać się na podstawie dotychczasowych przepisów prawa, tj. ustawy z dnia 13 lipca 2006 r. *o dokumentach paszportowych*³ oraz aktów wykonawczych do tej ustawy.

Z poważaniem
z up. Paweł Szefernaker
Sekretarz Stanu
Ministerstwo Spraw Wewnętrznych i Administracji
/podpisano kwalifikowanym podpisem elektronicznym/

¹ Dz.U. poz. 350, z późn. zm., dalej: „ustawa”.

² Dz.U. poz. 583, dalej: „ustawa z dnia 12 marca 2022 r.”.

³ Dz.U. z 2022 r. poz. 197, z późn. zm.